

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

Urganch davlat universiteti rektori

B.I. Abdullayev

2024-yil

«MAXSUS FANLARNI O‘QITISH METODIKASI» fanining

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 700 000 – Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari

Ta‘lim sohasi: 720000 – Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari

Mutaxassisligi: 70720101–Oziq-ovqat texnologiyasi (Yog'-moy mahsulotlari texnologiyasi bo'yicha)

Urganch – 2024

Fan/modul kodi MFO'M2304		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1	ECTS - Kreditlar 1-semestr – 6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 1-semestr – 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	76	104	180	
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>"Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining maqsadi talabalarni maxsus fanlarni o'qitish uchun zarur bo'ladigan o'qitish tamoyillari, metodlari va shakllari, dars o'tish va bilimlarni baholash usullari bilan tanishtirish va maxsus fanlarni o'qitish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdir.</p> <p>Fanning vazifasi – talabalarga nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar berish, fan mavzularini o'rganish jarayonida tarqatma materiallar va interfaol usullar yordamida kasbiy ko'nikmalarni shakllantirishdir. Talabalarni dunyo va Respublikamiz oliy ta'limidagi innovatsiyalar, kredit-modul tizimi tamoyillari, maxsus fanlarni o'qitish tamoyillari, metodlari va shakllari bilan tanishtirish va talabalarda oliy ta'lim tizimidagi me'yoriy xujjatlar bilan ishlash, maxsus fanlar bo'yicha darslarni rejalashtirish, maxsus fanlarni o'zlashtirishni baholash bo'yicha amaliy ko'nikmalar hosil qilishdir.</p> <p>Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oliy ta'lim tizimi, maxsus fanlarni o'qitish tamoyillari; Maxsus fanlarni o'qitishni tashkil qilish, maxsus fanlar bo'yicha bilimlarni baholash haqida tasavvurga ega bo'lishi; • kasbiy standart asosida ta'lim dasturini ishlab chiqish; kredit-modul tizimida fanlar bo'yicha dars jadvalini tuzish; tanlangan o'qitish tamoyili bo'yicha 2 minutlik video taqdimot tayyorlash haqida bilishi va ulardan 				

foydalana olish:

- tanlangan interfaol ta'lim usuli bo'yicha 2 minutlik video taqdimot tayyorlash; darsning texnologik xaritasini tuzish; mutaxassislik bo'yicha dual ta'limni tashkil qilish tartibini aniqlash; mutaxassislik fani bo'yicha bilim va ko'nikmalarini baholash uchun baholash mezonlarini tuzish; Google forms platformasida mutaxassislikka oid testlar tuzish ko'nikmalarga ega bo'lishadi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. «Maxsus fanlarini o'qitish metodikasi» fanining predmeti. Uning maqsad va vazifalari.

2-mavzu. Oliy ta'limdagi islohatlar. Dunyo oliy ta'limidagi innovatsiyalar. Respublikamizdagi oliy ta'lim islohatlari.

3-mavzu. Ta'lim jarayonining mazmuni va uni tashkil etish.

4-mavzu. Kredit-modul tizimi. Xorijda kredit-modul tizimi. O'quv jarayonini kredit-modul tizimida tashkil topish. Registrator ofisi faoliyati. O'quv jarayonining uslubiy ta'minoti.

5-mavzu. Oliy ta'lim me'yoriy hujjatlari. Oliy ta'limning davlat standarti. Malaka tapablari. O'quv reja va o'quv jadvali. O'quv dasturi. O'quv yuklamasi va vaqt me'yorlari.

6-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish tamoyillari. Didaktik tamoyillar. Faollik tamoyili; O'qitishda nazariya bilan amaliyotni bog'likligi tamoyili; Kurgazmalilik tamoyili; O'qitishning tushunarli bo'lishi tamoyili; Ilmiylik tamoyili; O'qitishning tarbiyalovchi xarakteri tamoyili; O'qitishda muntazamlilik va izchillik tamoyili;

7-mavzu. Bilim oluvchilarning shaxsiy xususiyatlarini xisobga olish tamoyili; Bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishning puxta bo'lishi tamoyili; Didaktik reduksiya tamoyili.

8-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish metodlari va shakllari. Ta'lim metodlari.

Ta'lim vositalari. Interfaol ta'lim usullari. Grafik organayzerlar.

9-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish metodlari. An'anaviy va noan'anaviy o'qitish metodlari.

10-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish shakllari. Zamonaviy dars va unga qo'yiladigan talablar.

11-mavzu. Ma'ruza va uning turlari. zamonaviy ta'lim tizimida ma'ruzaning o'rni. Amaliy mashg'ulotlar va ularni tashkil qilish metodikasi.

12-mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish vositalari. zamonaviy ta'lim vositalari.

13-mavzu. Maxsus fanlar buyicha darslarni rejalashtirish. Texnik fanlarni o'qitishni loyixalash. Darsturlari va ularni rejalashtirish. Talabalarning mustaqil ish turlari.

14-mavzu. Kurs ishlari va bitiruv malakaviy ishlar. Ularni tayyorlash metodikasi. Malakaviy va ishlab chiqarish amaliyotlarini tashkil qilish va o'tkazish metodikasi.

15-mavzu. O'quv uslubiy adabiyotlarni o'rganish va tahlil qilish

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. «Maxsus fanlarini o'qitish metodikasi» fanining predmeti. Uning maqsad va vazifalari to'g'risida amaliy mashg'ulot
2. Dunyo oliy ta'limidagi innovatsiyalarni o'rganish.
3. Respublikamizdagi oliy ta'lim isloxtlarini o'rganish.
4. Kredit-modul tizimi tamoyillarini o'rganish.
5. Kredit-modul tizimi tamoyillarini o'rganish.
6. Registrator ofisi faoliyatini o'rganish.
7. O'quv jarayonining uslubiy ta'minotini o'rganish.
8. Maxsus fanlarni o'qitish tamoyillarini o'rganish (Faollik, o'qitishda nazariya bilan amaliyotni bog'likdigi, Ko'rgazmalilik, O'qitishning tushunarli bo'llishi, Ilmiylik tamoyillari).
9. Maxsus fanlarni o'qitish tamoyillarini o'rganish (Faollik, o'qitishda nazariya bilan amaliyotni bog'likdigi, Ko'rgazmalilik, O'qitishning tushunarli bo'llishi, Ilmiylik tamoyillari).

10. Interfaol ta'lim usullari va grafik organayzerlarni o'rganish.
11. Interfaol ta'lim usullari va grafik organayzerlarni o'rganish.
12. Kalendar reja tuzishni o'rganish.
13. Namunaviy va ishchi o'quv rejasi va jadvalini o'rganish.
14. Namunaviy va ishchi o'quv dasturini o'rganish.
15. Mutaxassislik fanlari mazmuni bilan tanishtirish.
16. Ma'ruza, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlari, mustaqil ta'lim, mustaqil ishlarni rejalashtirish, o'tkazish va nazorat qilish.
17. Ma'ruza, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlari, mustaqil ta'lim, mustaqil ishlarni rejalashtirish, o'tkazish va nazorat qilish.
18. Talabalarning kurs loyihalarini va bitiruv malakaviy ishlarini rejalashtirish, amalga oshirish va nazorat qilish.
19. Dars rejasini ishlab chiqish.
20. Darslarga didaktik materiallar tayyorlashni o'rganish.
21. O'quv materialini ishlab chiqish va uning tuzilmali-mantiqiy sxemasi tahlili.
22. Mutaxassislik fanidan dars jarayonini tahlil qilish.
23. Nazorat savollarini tuzishni o'rganish.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'quv reja va o'quv jarayoni jadvalini o'rganish (esse).
2. O'quv dasturi. O'quv yuklamasi va vaqt me'yorlari bilan tanishish.
3. Me'yoriy-uslubiy ish xujjatlari tuzishni o'rganish.
4. Kredit-modul tizimi tamoyillari to'g'risida taqdimot qilish.
5. O'qitishda nazariya bilan amaliyotni bog'liq tamoyillari bilan tanish.
6. Ko'rgazmalilik tamoyili bo'yicha taqdimot qilish.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3.

VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

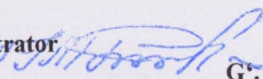
Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Dunyoda va Respublikamizdagi oliy ta'limdagi innovatsiyalar, maxsus fanlarni o'qitish tamoyillari, metodlari va shakllari bo'yicha *tasavvur va bilimga ega bo'lishi*;
- Oliy ta'lim tizimidagi me'yoriy xujjatlar bilan ishlash, maxsus fanlarni o'zlashtirishni baxolash bo'yicha amaliy *ko'nikmalarga ega bo'lishi*;
- Maxsus fanlar bo'yicha darslarni rejalashtirish, zamonaviy o'qitish usullarini *qo'llash malakalariga ega bo'lishi kerak*.

4.	VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: - ma'ruzalar; - individual topshiriqlar; - guruhlarda ishlash.
5.	VIII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, mustaqil ravishda metodlar, strukturalar yarata olish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	IX. Asosiy adabiyotlar 1. To'xtayeva Z.Sh. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. Darslik. –Buxoro: "Sadridin Salim Buxoriy" Durdon nashriyoti, 2020. - 196 b. 2. Zaripova D.A., Hamrayeva G.R. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: "Aloqachi", 2020. -132 b. 3. Usmonov B.Sh., Xabibullayev R.A. Oliy o'quv yurtlarida o'quv jarayonini kreditmodul tizimida tashkil qilish. O'quv qo'llanma. T.: "Tafakkur" nashriyoti, 2020 y., 120 b. 4. Alimjanova D.I., Aliyev I.T. Kimyo va oziq-ovqat texnologiyalariga oid fanlarni o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar. O'quv qo'llanma. - T.: "Moliyaiqtisod", 2015. - 280 b. 5. Ismailova Z.K., Maxsudov P.M., Ergashev O.K. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. Darslik. Toshkent.: TDIU, 2020, 262 b. <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> 6. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажигимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамыз. Т. "Ўзбекистон", 2017, 488 б. 7. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш - юрт таракқиети ва халқ фаровонлигининг гарови. Т. "Ўзбекистон", 2017, 48 б. 8. Рахматуллаев М.А. Олий таълим таракқиети истиқболлари. Перспективы развития высшего образования: Туплам №3. Т.: Вита Солор. 2015й. 151 б. 9. Мавлянов А., Абдалова С., Алламбергенова М., Илясова З. Ўқув машғулотларини ташкил этишда таълим технологиялари. Ўқув қўлланма. -Ташкент, 2013. 142 б.т. 10. Олимов Қ.Т., Узоқова Л.П., Ҳалимов э.З., Рустамов Р.М., Ашурова С.И. Махсус фанларни ўқитиш методикаси. Методик қўлланма. Тошкент.: "Фан", 2004, 120 б. <p style="text-align: center;">Axborot manbalari</p> 11. www.ziyonet.uz 12. www.google.uz 13. www.wikipedia.ru 14. www.chemport.uz

7.	Mazkur o'quv dastur Urganch davlat universiteti Kengashining 2024 yil _____dagi _____-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: N.K.Saparbayeva - UrDU, "Oziq-ovqat texnologiyalari" kafedrası dotsenti
9.	Taqrizchilar: "Oziq-ovqat texnologiyalari" kafedrası dotsenti S.S.Ochilova

Akademik faoliyat va registrator departamenti boshlig'i:

G. R. Matlatipov

Fakultet dekani:

SH. Q. Kurambayev

Kafedra mudiri:

M. F. Rajabov

Tuzuvchi:

N. K. Saparbayeva